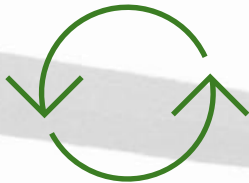

OPVAsta oppimisen tukeen

Oppimisen tuki uudistuu – opiskeluvalmiuksien vahvistamista tarvitaan edelleen

Esityksen sisältö:

**Oppimisen tuen
uudistus
- mikä muuttuu?**

**Miten
opiskeluvalmiuksia
tuetaan
tulevaisuudessa?**

**OPVAsta oppimisen
tukeen**

- Opiskelijaprofiilit
- Tuen tarpeen tunnistaminen
- Opetus ja ohjaus
- Opinnot osana tukea
- Yhteistyö ja osaaminen

Oppimisen tuen uudistus 1.8.2026

Pääpaino on matalan kynnyksen oppimisen tuessa, joka on tukiopetusta ja muuta opetusta ja ohjausta, mitä opiskelija tarvitsee.

- tukea on oltava opiskelijan saatavissa riittävästi, oikea-aikaisesti ja laadultaan sellaisena, että se edistää opiskelijoiden ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamista
- ennaltaehkäisevää ja varhain annettua oppimisen tukea, joka estää ongelmien vaikeutumisen, edistää opintojen sujuvuutta ja ehkäisee koulutuksen keskeyttämistä.

Lisäksi vahvistetaan opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen. Erityinen tuki on erityisopettajan antamaa erityisopetusta sekä erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta.

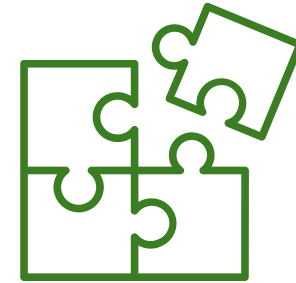
- opiskelijoille, joilla todennettujen oppimisvaikeuksien, vamman tai sairauden vuoksi on tarve saada säännöllistä tai pitkäaikaista erityisopetusta eikä oppimisen tuki ole opiskelijalle riittävä tuen muoto.

Mikä muuttuu oppimisen tuessa?

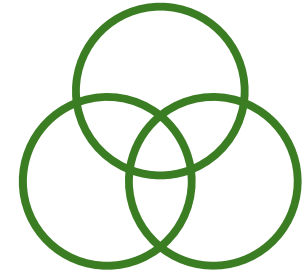
Nyt: Yleinen tuki, erilliset OPVA-opinnot, erityinen tuki

Jatkossa:

- Ohjaus ja opetus, jonka olennaisena osana oppimisen tukeminen
 - Opiskelijan tarpeet, tavoitteet, valmiudet ja vahvuudet huomioidaan henkilökohtaistamisessa, eriyttäminen
 - Monikanavainen ja monipuolinen opetus, ohjaus ja arviointi
 - Jokainen henkilöstön jäsen toteuttaa oppimisen tukea työssään
 - Esim. opettajat antavat tukiopetusta oikea-aikaisesti ja tarvittavalla laajuudella, yhteisöllinen opiskeluhuolto pedagogisen hyvinvoinnin tukena
- Erityinen tuki on erityisopetusta ja erityisjärjestelyjä
 - Opiskelijan todennetut tarpeet – kun oppimisen tuki ei riitä
 - Erityisopettajan toteuttama opetus ja konsultointi muissa opetusjärjestelyissä
 - Erityistä tukea toteutetaan kaikissa oppimisympäristöissä, myös työpaikalla
 - Esim. joustava ryhmittely, yksilölliset tukiratkaisut, vahva pedagogisen hyvinvoinnin tuki monialaisena yhteistyönä

Uudistus edellyttää muutosta ajattelussa, suunnittelussa ja toiminnassa

- E erityisen tuen tarpeita on oppilaitoksissa mahdollista saada vähenemään, jos ja kun koko henkilöstö toteuttaa oppimisen tukea oikea-aikaisesti ja riittävästi osana ohjaus- ja opetustyötään
 - Kapea-alaiset oppimisvaikeudet, harjaantumattomuus, tilannekohtaiset oppimisen haasteet → laadukas opetus ja ohjaus, monialainen yhteistyö, oppimisen tuki
 - Osaamisen jakaminen, henkilöstön ja tiimien saumaton yhteistyö
 - Oppimisen tuen tarpeiden huomiointi opetus- ja ohjaushenkilöstön työsuunnitelmiin ennakkoidusti, jotta tukea voidaan toteuttaa oikea-aikaisesti ja riittävästi
 - Erilaisten oppimispolkujen rakentaminen ja toteuttaminen lisää yhdenvertaisuutta mahdollistamalla tuen kohdentamisen niille, jotka sitä tarvitsevat
 - Erillisten OPVA-opintojen sijaan ammatillisiin ja YTO-opintojen sisältöihin sidottuja, valmentavia tutkinnonosia
- Kaikki opetus ja ohjaus sekä siihen sisältyvät tukitoimet toteutetaan osana osaamisen hankkimista eli kiinnittyy ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin.
- Oppimisen tuki kuuluu kaikille!

Pohdi, ideoi ja kerro

Nyt ja tulevaisuudessa, opiskelijat tarvitsevat tukea opiskeluvalmiuksien vahvistamiseen.

Miten ja millaisin pedagogisin ratkaisuin opiskelijan valmiuksia vahvistetaan ilman OPVA-opintoja?

Huom. Käytä lyhyitä sanoja, huomioi merkkimäärä :)

Koonnin löydät seuraavalta dialta.

Asiakaslähtöisyys

- Tuote rakennetaan asiakkaiden tarpeiden mukaan
 - Opiskelijaprofiilit konkreettisiksi esimerkeiksi
 - Profiilien tunnistaminen helpottaa koulutussuunnittelua ja tuen verkoston rakentamista
- Opiskelijaprofiilien työstämiseen osallistetaan koko henkilöstö
 - Erilaiset näkökulmat opiskelijoista näkyväksi
- Ammattialojen erilaisuus
 - opiskelijaprofiilit
 - tuen tarpeet
 - alojen perustaitovaatimukset
 - ammattitaitovaatimukset
- OPVA-kampuksen materiaaleja:
 - [OPVA opinnot tutuksi aoe.fi](#) opiskelijapersoonat,
 - [OPVA opintojen järjestäminen aoe.fi](#) järjestäjän tarkistuslista, kehittämisen toimintamalli
 - [OPVA opintojen pedagogiset lähtökohdat aoe.fi](#) Opas henkilökohtaistamiseen (toinen osio)

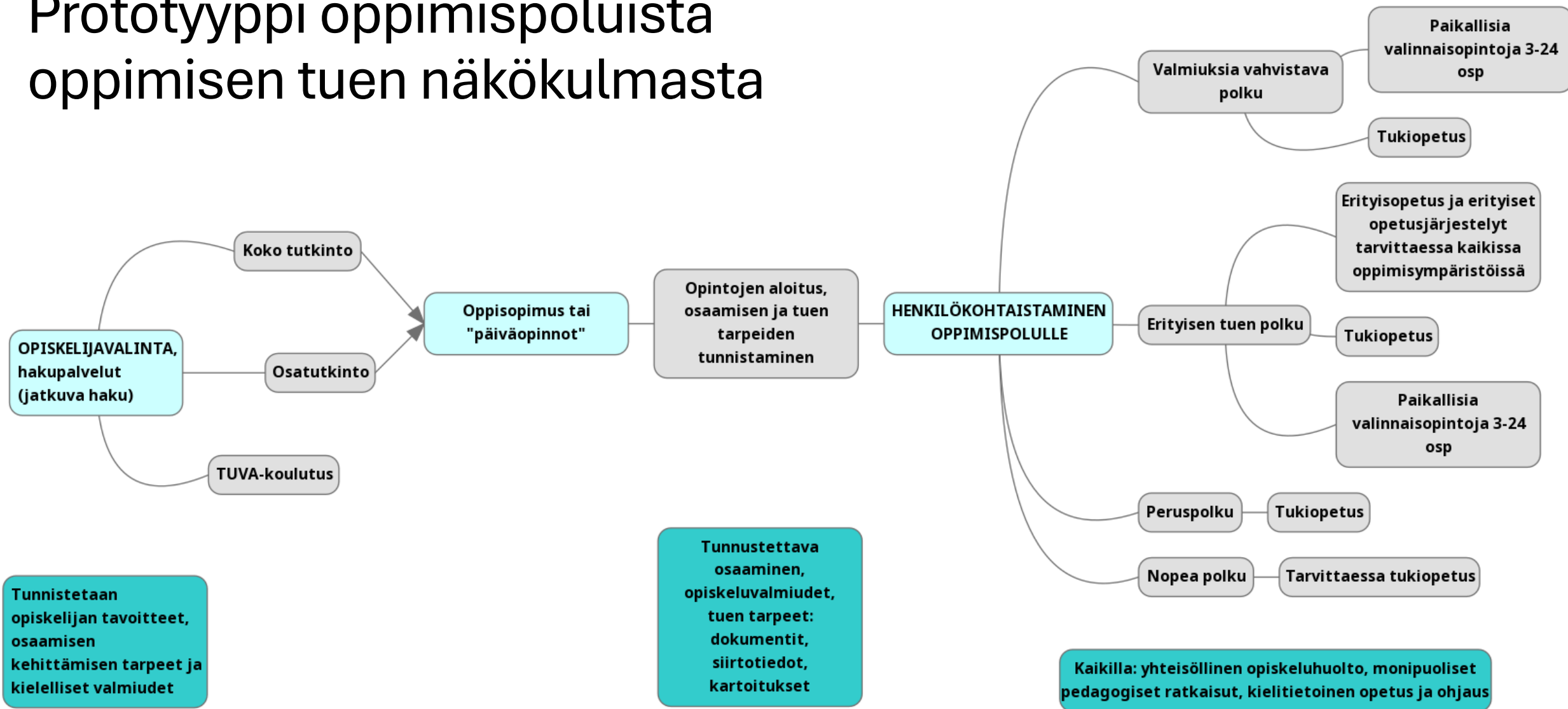

Valmiit rakenteet tukevat opiskelijaa

- Koulutussuunnittelu ennakkotiedon avulla
 - Asiakastarpeiden perusteella rakennetut palvelut
 - Kaikkien ei tarvitse tarjota kaikkea kaikille
- Ennakoidut opiskelijapolut ohjauksen työkaluina
 - Tuen rakenteet olemassa ja henkilöstön tiedossa
 - Tuen ohjaus helpottuu kun on ”paikka” minne ohjata
- Olemassa olevat tuen polut tehostavat toimintaa
 - Opetus- ja ohjaushenkilöstön resurssit ei mene ratkaisujen etsimiseen
 - Opiskelija saa tarvitsemaansa tukea heti kun tarve ilmenee
 - Yhdenvertaiset mahdollisuudet tukeen paranevat

Prototyyppi oppimispoluista oppimisen tuen näkökulmasta

Tuen ja osaamisen kehittämisen tarpeiden tunnistaminen

- Opiskelijan tavoitteet, vahvuudet, olemassa oleva osaaminen, valmiudet ja tuen tarpeet ohjauksen ja opiskelijapolun valinnan lähtökohtana
 - Valmiudet hankkia osaamista tutkintokielellä
 - Valmiudet digitaalisten oppimisympäristöjen käyttöön
 - Valmiudet matemaattiseen ongelmanratkaisuun
 - Opiskelijan toimintakyky: kognitiiviset, sosiaaliset, fyysiset ja psyykkiset valmiudet, motivaatio, harjaantuneisuus
- Opiskelu- ja työhistoria
- Siirtotiedot

OPVA-kampuksen materiaaleja:

[OPVA-opintojen pedagogiset lähtökohdat](#): Matematiikan taidot OPVAssa, OPVA-opiskelijan opiskelutaidot, Itsetuntemus ja arjenhallinta OPVAssa,

[OPVA-opintojen materiaalipankki](#): S2 –kielitaidon kartoitus, OPVA-englanti – kielitaidon kartoitus, OPVA-ruotsi – kielitaidon kartoitus, Matemaattisten taitojen kartoitus

Ohjauksen merkitys

Jatkuvan oppimisen, ammattiosaamisen hankkimisen ja työllistymisen sekä jatko-opintojen kannalta tärkeät valmiudet

- Opiskelijan ymmärrys omista vahvuuksistaan ja valmiuksistaan
 - Minäpystyvyys
 - oppimaan oppimisen taidot
- Opiskelijan valintojen ohjaus ja tuki
 - valmiudet vs tavoitteet
 - työelämän vaatimukset
- Opinto-ohjaus ja uraohjaus
 - opiskelijan omat tavoitteet
 - realistiset ja saavutettavat tavoitteet motivoivat

OPVA-kampuksen materiaaleja:

- [OPVA opintojen pedagogiset lähtökohdat aoe.fi](#) Hyvän OPVAn pedagogiset suositukset,
- [OPVA-opintojen järjestäminen aoe.fi](#) OPVA-toimijat ja yhteistyö OPVA-polulla
- [OPH Hyvän ohjauksen kriteerit](#)

Opinnot osana tukea

- Pakolliset tutkinnon osat
 - Ammatillisten tutkinnon osien rooli perusvalmiuksien tukemisessa
 - Arjenhallinta
 - Työelämätaidot
 - Matemaattiset ja digitaaliset valmiudet
 - kielitaito
 - Sisällölliset ratkaisut tukena YTO-osa-alueissa
 - Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot
 - Työelämätaidot
 - Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen

Opinnot osana tukea

- Valinnaiset ammatilliset tutkinnon osat
 - Ammatillisen osaamisen lisäksi voidaan vahvistaa myös muuta osaamista (kielitaito, arjenhallinta, työelämätaidot, urasuunnittelutaidot, digitaaliset taidot)
- Valinnaiset yhteiset tutkinnon osat
 - Perusvalmiuksia kehittävät ja vahvistavat opinnot
 - Suomi toisena kielenä / Svenska som andra språk
 - Matemaattiset ja digitaaliset taidot
 - Elämänhallinta ja hyvinvointi
 - YTOjen suorittamista vahvistavat opinnot
 - YTO-osa-alueiden perustaitojen vahvistaminen ja syventäminen
- OPVA-kampuksen materiaalit:
 - [OPVA-opintojen materiaalipankki aoe.fi](https://www.aoe.fi/)
 - [OPVAn pedagogiset lähtökohdat](#) : matematiikka, digi, opiskelutaidot, itsetuntemus , työelämätaidot

Opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyö ja osaamisen jakaminen

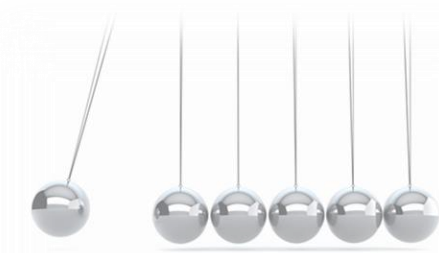
- HOKS on päivittyvä, elävä ja opiskelijan näköinen suunnitelma, jossa hän on aktiivinen toimija
 - Yhdessä opiskelijan kanssa > kohtaaminen ja kiinnittyminen oppimisyhteisöön ja opintoihin, erilaiset tehtäväpaketit
 - Opetus- ja ohjaushenkilöstö rinnalla kulkijoina > yhteistyölle sovitut toimintatavat ja yhteiset prosessit
- Tuen tarpeen ja vahvuuksien tunnistaminen oikea-aikaisesti ja opiskelijalähtöisesti
 - Yhdessä opiskelijan kanssa > lähtö- ja tavoitetason tunnistaminen, osaamisen arviointi ja tavoitteiden asettaminen
 - Yhteinen näkemys ja yhteistyö > käytettävissä olevat tuen tarpeen tunnistamisen menetelmät, tuen ratkaisut ja tiedon välittäminen

Opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyö ja osaamisen jakaminen

- Oppimista tukevien opetusmenetelmien valinta yhteistyössä
 - Opettajien opiskelijatuntemus erilaisten opetusmenetelmien valikoinnissa > kielitietoinen pedagogiikka, selkokielineen opetus ja -materiaali, strukturoitu opetus & monipuoliset opetusmenetelmät
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen jakaminen
 - Etsitään ratkaisuja yhdessä > vertaistuki ja yhteinen pohdinta arjessa, opetushenkilöstön osaamisen hyödyntäminen uusien toimintatapojen kehittämisessä
 - Vertaisoppiminen opetus- ja ohjaushenkilöstön kesken > ohjauskahvilat, webinaarit, pedagoginen suunnittelu, havainnointi, hankeverkostot

Opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteistyö ja osaamisen jakaminen

- Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon jakaminen
 - Tiedon jakaminen tuen toteuttamiseksi > Säännöllinen keskustelu opiskelijaa opettavien ja ohjaavien kesken, sovitut käytänteet, tietoturva huomioiden
 - Erityisopettajan konsultoiva rooli > tuen tarpeen tunnistaminen, tuen suunnittelu, toteutus ja arviointi
- Tiedolla ennakoiti oppimisen tuen kehittämisessä & seuranta opettajan työn tukena
 - Erilaiset raportit ja seurantatulosteet > poissaolot, keskeyttämiset, opintojen eteneminen, taitokartoitusten tulokset, tukibotit, vaikuttavuusraportit
- OPVA-kampuksen materiaaleja:
 - [Moduuli "OPVA-opintojen järjestäminen"](#): OPVA-toimijat ja yhteistyö OPVA-polulla, erityisen tuen rooli OPVA-opinnoissa
 - [Moduuli "OPVA-opintojen pedagogiset lähtökohdat"](#): Opas OPVA-opintojen henkilökohtaistamiseen, Hyvän OPVAn pedagogiset suositukset & Kielitietoisen OPVAn käsikirja

Uuden ajattelun aika

Niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan!

Koko kylä kasvattaa!

Yhdessä olemme enemmän!

Vierivä kivi ei sammaloidu!

Aina ei voi voittaa – ei edes joka kerta!

Yrittänyttä ei laiteta!

Yhteistä keskustelua:
vinkkejä, ideoita & ajatuksia?

Kiitos!

Anne-Marie Haikio, Turun ammatti-instituutti,
Birgitta Karvo, Suomen Diakoniaopisto,
& Tiina Tampio, Stadin ammattiopisto